

"EDINOST"

izhaja po trikrat na teden v šestih izdankah ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 8. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obajno izdanje stane: za teden mese . . . 20, izven Avstrije . . . 1.40 za tri mese . . . 50, — — — — — 4.00 za pol leta . . . 100, — — — — — 8.00 za vse leto . . . 200, — — — — — 16.00 Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir.

Posamično številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmetnjena in javnezhvala, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uradništvu: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uradništvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odpri reklamacije po proste poštne.

"V edinosti je moč".

Rojakom!

Bojimo se, da bi se le osmešili ako bi na tem mestu zopet hoteli govoriti našim čitateljem o važnosti javnih glasij za razvoj vsacega naroda v duševnem in gnetnem pogledu. Važnost javnih glasij je bila pojasnjena in naglašena že tolikokrat na najimenitnejših mestih — s katedra učencakov, s foteljev državnikov in ministrov, iz vrst poslancev-parlamentarcev — da pač ne kaže obširneje govoriti o tem predmetu, ker nečemo čuti očitjanja, da nosimo vodo — v morje! Ako je torej stvar jasna in dokazana na vse strani, ne moremo drugače nego da jednostavno vsprejmemo in priznamo dejstvo, kakor je imamo pred seboj: da niti ni možno misliti si kulturnega naroda, da si ni možno misliti pravega napredka brez primerno razvitega novinstva. In če bi vendar kdo, ki morda še ni popolnoma uverjen o tej goli istini, ne treba mu posezati daleč, da se pouči in uveri, ampak premotri naj v duhu le dobo od prvega početka preporajanja našega mallega naroda slovenskega pa do danes, in videl bode kako se je naše novinstvo polagoma razvijalo od malih početkov pa do današnje razsežnosti. Razvijalo naravno! Naše novinstvo ni Bog ve kaj po svojem številu in po svoji uredbi, ali razvoj istega je vsaj približno primeren našemu sedanjemu kulturnemu stanju. Da, naše novinstvo se razvija povsem naravno. Saj mora biti jasno vsakomur, da pri naših bornih odnosajih gotovo ni nikogar gnala na torišče časnikaštva spekulacija ali pohlepnost po posvetnem blagu; kar je storjenega torej v tem pogledu, je storila le neizogibna potreba!

Tako je tudi z našim glasilom, tudi naš list je zasnovala in poklicala v življenje le — gola potreba. Gori smo že rekli, da nečemo dokazovati podrobno. Konstatujemo pa jednostavno istino, da je ves duševni in gnetni razvoj slovenstva v Trstu, v Istri, in na Primorskem sploh, kolikor toliko spojen z razvojem našega lista. Ne, nismo prav povedali: list se je razvijal in je napredoval v isti meri, kakor so se razvijale in napredovale naše narodne sile v tej obsejni pokrajini.

V istem zmislu in z isto pravico, kakor smo rekli gori, da si ne moremo misliti kulturnega naroda brez primerno razvitega novinstva, v istem zmislu in z isto pravico trdimo, da si ne moremo misliti narodnega napredka v tej pokrajini brez lastnega tu v Trstu izhajajočega glasila!

Naši nasprotniki — in teh imamo na vseh straneh in po vseh kotih — skrbje pač s svojim velikim uplivom, da se mi primorski Slovenci ne moremo ponašati resničnimi efektivnimi političnimi uspehi, ali česar ne morejo prepričati in zabraniti, je to, da

vendar-le napredujemo po svoji notranji vrednosti in da se naš življ boljša neprestano gledé na svojo moralno kakovost, pri čemer pa nečemo tajiti, da bi ne bilo tu pa tam žalostnih izjem. Tudi gnetno si nekoliko pomagamo — sami svojo posojilnico, svojimi podpornimi in konsumnimi društvi. In vsemu temu moralnemu napredku in vsemu temu delu za gospodarsko osamosvojenje odgovarja nekako tudi razvoj našega lista. Od polumesečnika se je dokopal polagoma pred dvema leti do šestkratnega izdanja na teden. Seveda smo povedali že takrat, da je ta uredba le začasen eksperiment in da nikakor ne smatramo razvoja in uredbe lista „Edinost“ že zaključenima. In nikdo ni občutil bolj nego mi vseh onih nedostatkov, brez katerih si ne moremo misli — poskusa. V glavnem pa se je posrečil ta poskus! To nas je vspodbudilo, da storimo z novim letom 1896. zopet korak naprej na poti do primerne uredbe našega glasila, v trdni nadi in veri, da najdemo primerne zaslombe pri našem občinstvu, zlasti pa pri imovitejšem razumnstvu.

Program našemu listu nečemo razvijati podrobno na tem mestu, ker tega ne treba: nezavisno narodno glasilo smo bili dosedaj; nezavisno narodno glasilo hočemo ostati tudi v bodoče. Narodno v polnem obsegu: ne samo z ozirom na strogo narodna vprašanja, ampak z ozirom na vsa druga vprašanja — zlasti verska in gnetna —, ki so v tesni zvezi z razvojem naroda. Kar se pa še posebno dostaje naših domačih medsebojnih odnosajev, bi radi vendar spregovorili par besed, ker moramo izjaviti slovesno svoje uverjenje, da smo vsi potrebni pri velikem delu za dušno in gnetno blaginjo naroda: vsi, v slogi in v bratski ljubavi! V tem zmislu hočemo nastopati za pomirjenje duhov, zlasti pa za to, da razpravljanja med nami zadobe blage in dobrohotne stvarne oblike! Vsikdar in vsikdar nam bode pred očmi resnica: da osebno bagatelizovanje zastruplja človeška srca, a zastrupljena srca zastrupljajo življenje. Mi ostanemo dosledni zagovorniki strpljivosti med seboj in krščanskega odpuščanja. Na to stran ne smejo Slovenci toliko grešiti v bodočnosti, kolikor so grešili do sedaj! Toda tudi v nasprotnem zmislu ne smemo grešiti: da bi radi ljubelega miru molčali k vsemu, da radi ozirom na desno ali levo ne bi povedali svojega menenja. Bog ne daj, tega! Vsakdo povej odkrito svoje menenje, a povej tako, da drugi ne bodo mislili, da jih hočeš prezirati ali terorizovati, ampak, da jih hočeš uveriti!

Blagi gledé na obliko in po moško odkriti glede na stvar! To je in ostane naše geslo! Po tem navodilu se hoče ravnati naše uradništvo tudi v bodoče. Ako bi pa morda kedaj — kar je neizogibno pri težavnem poslu časnikarskem — komu storiti kri-

vico — seveda nehoté! — pripravljeni bomo vsikdar do primerne zadoščenja.

Bogu, kar je božjega; cesarju, kar je cesarjevega in narodu, kar je narodo vega! Tako je zapisano na naši zastavi, in kdor soglaš s to devizo, stopi v krog naših prijateljev in podpirateljev.

Z novim letom popolnimo torej nekoliko naš list: izhajal bode šestkrat na teden kakor do sedaj, a na štirih straneh v obliki drugih slovenskih dnevnikov.

S tem se seveda znatno povišajo stroški našemu listu, vsled česar smo prisiljeni nekoliko povišati cene istemu. List bode stal odslej:

za vse leto . . .	12 gl.
za pol leta . . .	6 „
za četrt leta . . .	3 „
in mesečno . . .	1 „

Pri razprodaji na drobno pa bode stala vsaka številka 3 nč.

Vzlic temu povišanju cen lahko rečemo, da so iste še vedno jako ugodne toliko za naročnike — z ozirom na cene družih listov —, kolikor za odjemalce na drobno. Poslednjim bi naglasili posebno, da se jim poviša trošek le za 4 novičke na teden.

Ker se je ta prememba pokazala neizogibno potrebna z ozirom na dosedanje nedostatke (trpela je večkrat raznovrstnost vsebine radi pomanjkanja prostora), gojimo torej nade, da naši čitatelji brez izjeme odobre ta korak, tem bolj, ker je računati, da bodo naše narodne potrebe naraščale v isti meri kakor do sedaj in žnjimi potreba obširnejega narodnega glasila v Trstu.

Bog in narod!
Prisledništvo političnega društva „Edinost“
kot lastnika lista.

Proslava -- resnice.

In zopet so se približali prazniki, polni čara in božanstvene poezije; zopet se širom vsega krščanskega sveta odpirajo vrata božjih hramov nebrojnim trumam, osvobodivšim se za trenutek vseh malenkostnih skrbij tega sveta, povzdigajočim svoja srca gori v značne višave božjega stvarstva ter posvečajočim vsa svoja čustvovanja Bogu očetu, v neizmerni hvalečnosti na — osvobojenju človeštva. Majestetično doné zvoki raz visoke zvonike, vabeči vernike na veliko proslavljenje neskončnega božjega usmiljenja, močno zvené orglje po božjih hramih in nebeško slastjo prešinjajo naša srca akordi divnokrassnega petja, proslavljajočega spomin na oni veliki trenutek, ko je došel med nas sam Sin božji, da nas odreši s tem, da nam prižge luč večne resnice; iz koprnečih src človeških pa se dvigajo iskrene molitve gori nad oblake v čast in slavo Onemu, ki je poslal na svet odrešenika bédnemu človeštvu. Mnogo, žal veliko preveč je verskih

kaj je z Markom in Luco. In glej, našel ju je srečna in blažena. Danes je Sveti večer; — ona dva se tam ljubita, a on nima hiše, ne kočice, nikjer svojega pod nebom! Je-li to prav? . . . Začel je misliti, kako bi jima skalil srečo. Da jima zažge hišo, da porine nož v srce Markovo, šinilo mu je naenkrat v misel. — — — Peklenske misli drville so se po njegovi glavi in mu spremenile srce v kačje gnezdo. Tedaj začuje v sobici glas: „Mama, meni se dremlje.“

Ha, tudi sina imata, dete, srečna sta! Ali jima ga naj vzame nocoj, prodere v hišo in ga zaduši?! Naj občutita, kaj se pravi, kedar se srce spremeni v stanovanje bolesti, toge in obupanja. Zamislil se je . . . notri pa polaga mati sinka v postelj. Za njo pristopi oče, Marko, in jo poljubi na vrat. . . Grozna slika za njega! Mati je sklenila malemu ročice in začela z njim moliti. Tudi

mlačnežev na svetu; veliko preveč je onih, ki nečejo pojmiti velikega dejstva, da z zmago krščanstva se nam ni otvorila samo pot do izveličanja na onem svetu, se nam ni le porodila in utrdila rajskoblažilna vera v boljše življenje onkraj groba — ona vera, ki se-le povzdiga človeka nad nemo živino in ga povzdiga v krono vsega stvarstva — da nam ni le došlo pravo spoznanje o pravem, svetem, konečnem smotru ljudi na zemlji, ampak z zmago krščanstva otvorila se nam je tudi že na tem svetu pot do prosvetljenosti, do današnje civilizacije: še le krščanstvo je vzbudilo v narodih vzvišene idejale človeštva.

Mnogi, žal, premnogi, se ne zavedajo velike sreče, ki jo vživajo, sreče, da se smejo prištevati kristijanom, onim trumam, kojim je Odrešenik po svojem trpljenju in se svojo smrtjo prižgal luč resnice, ki je po svoji veliki žrtvi spravil človeštvo z Bogom, odrešivši je iz spon duševne temote in sužnosti.

Mnogi, žal, premnogi, se ne zavedajo sicer dobrot, ki jih uživajo kot členi v veliki skupščini krščansko-katoliški in se ne zavedajo svojih dolžnosti do hčere božje, naše cerkve rimsko-katoliške. Drugače danes! Kamenitega srca bi moral biti oni, ki bi se mogli odtegniti mogočnemu utisu, ki ga vzbuja v nas spomin na oni veličanstveni trenutek, ko je angeljsko petje proslavljalo rojstvo Odrešenika človeštva: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

In kdor je dobre volje, komur bije blago srce v prsih, ta ljubi resnico, ta temeljni kamen oni sveti veri, ki jo je pred devetnajstimi stoletji prinesel na svet naš Odrešenik kot božji dar. Božji Sin nam je prižgal luč resnice: resnica nam je popotnica v življenje onkraj groba, resnica je podlaga, na kateri jedini more zidati človeštvo svojo srečo tudi na tej zemlji. Spoznavanje resnice je ona pot, kojo bi moralo hoditi vse človeštvo po nalogu Odrešenikovega.

Danes, ko vesoljno krščanstvo slavi rojstvo Odrešenika, danes se nam tope srca v blaženstvu: za trenutek so se človeštvo ublažila čustva, potihnila so strasti, in zavedamo se, da smo vsi bratje na svetu. Kako vse drugače bi bilo v življenju med narodi, ako bi v srcih človeških neprestano in sleherni hip živel in deloval spomin na odrešenje, na rojstvo Onega, ki nas je učil: Ljubite resnico nad vse. Kdor ljubi resnico, ta ne more biti krivden: resnica je torej mati pravice in pravica je podlaga sreči in bratstvu med ljudmi.

Ljudje in celi narodi delajo krivico drug drugemu, ker ne spoštujejo božjega nauka: Ljubite resnico! Ker ne ljubijo resnice, pa zahajajo na pot krivice, kjer divjajo

Marko je pokleknil, saj je danes sveti večer! Oni molijo, a Ivanu je v srcu pekel, na ustnih kletev. V tem se oglasi dete tako glasno, da so tudi do Ivana segale njegove besede; saj je pazno poslušal njihovo šepetanje in pazil na vsako kretanje.

„Mama, molimo nocoj tudi za sovražnike. Danes je Božični večer, a sinoči si mi rekla, da bomo danes molili za nje. . . Za sovražnike! Ivan se je stresel. — Ali jim on ne želi propast, nesrečo, solze. ali jim on ni največji sovražnik? In glej, dete je sklenilo roke, da moli za njega. Angelj! In Ivanu so posilile solze v oči, i on je pokleknil na mehki sneg in začel vroče moliti, da se ga Gospod usmili in oprostí vseh groznih nakan. Molil je skesano, dolgo, solznih oči. Tako ni molil, niti plakal, odkarso mu zagreblj majko. Po tem se je vzdignil in zginit v noči. A da ni bilo onega angelja, napočil bi bil črnBožič Markovej družini.

PODLISTEK.

Na božični večer.

Spisal Katalinč-Jeršov; prevel Fran V.—e.

Iz ulice se je videlo razsvitljeno okence na mornarske kočici. Svitožba, ki je prosila javala skozi okno, padala je na mehki sneg, redkega gosta v Primorju, in se poljubovala z luninimi žarki. Noč je bila vedra, a oster mraz — baš pravi božič. In nehoté te je misel vodila z onega ledenega zraka v zaprte sobe, kjer je peč širila ugodno toploto. V sobici pri mizi je sedela poleg svojega moža, krepkega in čvrstega mornarja, lepa in mlada žena. Na mizi se je parila „polenta“ in sočni „brodet“, in srečno sta uživala svoj prigrizek. Kraj njih je igralo malo dete kakih pet let, krasno kakor angelj. Bila je to srečna obitelj. Marko se je povrnil z morja in se noče ukrcati do novega leta.

On hoče preživeti teh par dni pri svoji mili in zvesti ženi in ljubkem detetu.

V istem času se je približal k oknu človek in pogledal v sobico. Kako je bil njegov pogled poln zavisti in sovraštva! Tudi ta človek se je vrnil včeraj z morja. Ni ga bilo doma, odkar je Marko tam v sobici vzel Lucijo — polnih šest let. Tudi on je hodil kot mladenič zanj in jo ljubil goreče, strastno, ter sanjal, kako si enkrat zgradi z njo malo domovje, in bode delil bedo in srečo. Ali Marko se je postavil med njega in njo, ona je začela ljubiti Marka, njemu pa je rekla pred šestimi leti pred cerkvijo:

„Ivan, žal mi je za vas, ali jaz ljubim Marka; pozabite me!“

In on je odšel v svet, da jo pozabi, ako-ravno je bolj želel ostati v kraju in potisniti nož v Markovo srce. In nekako hrepenenje po osveti gnalo ga je v rodni kraj, da vidi

strasti, zavist in nestrpnost. Vsi hudi narodni boji iz sedanje dobe so le posledica preziranja one svete resnice, ki jo je prinesel na svet naš Odrašenik: Vsi ste bratje med seboj! Ako bi se narodi zavedali te velike božanstvene resnice, ako bi jih prošinal duh bratskega čustvovanja: ne mogli bi se sovražiti, ampak spoštovali in ljubili bi se in priznawali drug drugemu v imenu Onega, ki nas je ustvaril in ki nas je odrešil. Ako ta svoj rek preložimo v vsakdanje življenje današnje dobe, rečemo torej lahko: *da danes ne bi bilo ni strastnih narodnih borb ni vzneмерjajočega socialnega vprašanja, ako bi ljudje živeli in čustvovali po naukih Onega, ki je bil prvi propovednik — resnice in pravice!*

Danes proslavljamo spomin na Onega, ki nam je prižgal luč resnice in ki nas je učil: Ljubite resnico, to hčer božjo. Danes torej, ko ob veličastnem zvonjenju, ob veselem petju po božjih hramih in z iskrenimi molitvami proslavljamo spomin na rojstvo propovednika resnice in ljubezni, danes torej, ko proslavljamo večno resnico samo, danes obrnimo pogled svoj tja gori do Vsemožnega, in vskliknimo: daj o milostni Bog, vzbudiv slehernemu srcu ljubezen do resnice! In srečni bomo potem, kajti resnica je mati medsebojne ljubezni in pravice!

Nobenih koncesij zaradi izzivanja.

V zmislu svoje obljube, dane v današnjem zjutranjem izdanju, podajemo tu članek iz zadnjih „Novic“, baveči se z izrekom ministerskega predsednika grofa Badenija o izzivalnih zahtevah.

Glavni vzrok, da donášamo to izjavo starega glasila bivšega voditelja národu slovenskemu, blagopokojnega Janeza Bleiweisa, je dvojen: v prvo so „Novice“ malo razširjene po Primorskem, v drugo pa je vendar važno čuti tudi ta glas, ker se nam jako dozdeva, da so „Novice“ v zvezi z nekajimi slovenskimi poslanci in si moremo po takem misliti, da je menenje „Novic“ za jedno tudi menenje vsaj jednega dela odličnejega razumnštva na Kranjskem.

Dotični članek slove torej:

Slovenci še sedaj nismo na jasnem z novim ministerstvom, ne vemo, je-li se bode oziralo na naše želje ali pa ne. Sploh je grof Badeni jako nejasen v svojih izjavah, govori kakor čeljski orakel, da se njegove besede dajo tolmačiti, kakor je komu ljubo. Zato so pa z novo vlado še precej zadovoljne vse stranke, izimši dunajske protisimite, ki ne morejo grofu Badeniju odpustiti, da dr. Luegerja ni predložil cesarju v potrjenje za dunajskega župana.

Sedanja vlada nekako omahuje mej strankami, sedaj se obrača na to, sedaj na ono stran. V svojem prvem govoru po svojem nastopu je grof Badeni posebno naglašal pomen nemške kulture. To naglašanje je bilo vzbudilo neko nezaupnost pri nemških narodih, ker je malo dišalo po germanizaciji. V drugem govoru je pa ministerski predsednik skušal popraviti svoje tedanje besede in je naglašal narodno enakopravnost.

Pri proračunski debati je zopet grof Badeni popolnjevaj svoj program. Glede Jugoslovancev je obetal, da se bode oziral na opravičene težnje, da pa vlada ne dovoli v nobene koncesije, s katerimi bi se samo izzivale druge narodnosti. Obljubil je z vsemi jednako postopati, kakor se dela z Rusini v Galiciji. To nas ni razveselilo. Z Rusini grof Badeni v Galiciji ni posebno lepo ravnal, še sedaj so v narodnih pravicah nasproti Poljakom močno prikrajšani. Posebno naglašanje, da se ne dovoli nobena koncesija, če bi v tem imeli druge izzivati, se lahko različno tolmači. Danes rečemo le to: da so te besede pri nemških liberalcih, nemških nacionalcih in pa Italijanih vzbudile največje veselje.

Mi ne vemo, kako je razumeval grof Badeni te besede, nadajamo se, da jih ni tako, kakor jih razumevajo Nemci in Italijani. Omeniti pa moramo, da Slovenci ne zahtevamo nobenih koncesij, temveč le to, kar nam gre po veljavnih zakonih in po ustavi. Da bi pa Nemce ali pa Italijane kako izzivali, to nam še na misel ne prihaja. Mi jim pustimo njih narodne pravice in jim privoščimo sredstva za njih narodni obstanek in kulturni razvoj. Tudi gimnazije v Celji

nismo zahtevali, da bi Nemce izzivali, temveč jedino zaradi tega, ker je dvojezična gimnazija v Celji bila potrebna, kar najbolje to dokazuje, da je dobro obiskana. Nemcem pa radi pustimo njih gimnazijo, da še več, slovenski poslanci so bili pripravljeni celo podpirati osnovo nemške realke v Celji, ko bi bili Nemci to zahtevali.

Če Slovenci zahtevamo slovenske ljudske šole v Trstu, Gorici in na Koroskem, to ni nobeno izzivanje Nemcev ali Italijanov, temveč le potreba za naš narodni napredek. Ko bi bilo to izzivanje, potem so izzivanje državni osnovni zakoni, ki zagotavljajo narodno enakopravnost. Tega pa pač ne bode nikdo trdil, ker so za te zakone glasovali tudi Nemci in so pod njimi podpisani nemški ministri.

Ministerskega predsednika besede so pa vendar bile malo neprevidne, kajti dale so Nemcem pogum, da se bodo hujše upirali vsemu, kar bi vlada hotela storiti za Slovence. Na vso moč bodo kričali, da je to izzivanje Nemcev ali pa Italijanov. Koalicijska vlada je bila zapisala varovanje politične posesti na svoj prapor in tega so se bili Nemci oprijeli in porabljali v boji proti dvojezični gimnaziji v Celji. Po časopisih, po shodih in postavodajnih zastopih so kričali o rušenju politične in narodne nemške posesti. Ravno tako se bodo izrabljale Badenijeve besede glede izzivanja. Vse, kar bomo zahtevali, reklo se bode, da je izzivanje in vlada zatorej dovoliti ne sme. Že sedaj so Nemci ali pa Italijani vsako tudi najmanjšo slovensko željo zmatrali za izzivanje. Če bode vlada tolmačila besedo izzivanje v smislu naših narodnih nasprotnikov, potem ne more ničesa storiti za kulturni napredek slovenstva v mešovityh deželah. Da, še celo na Kranjskem bi bilo težko. Že danes lahko rečemo, da se bode zmatralo za izzivanje Nemcev, ako bi Slovenci zahtevali paralelke na realki v Ljubljani, torej v slovenskem stolnem mestu skoro čisto slovenske kronovine, ravno tako tudi, ako se bomo pogajali za slovensko šolo v Kočevju. Nemcem in Lahom je slovenski narodni in kulturni napredek že sam na sebi izzivanje, ker ovira uresničenje njih preserčne želje, da Nemštvo poda ob Adriji roko Italijanom.

Jedva se je izvedelo, kaj je govoril grof Badeni, že vidimo posledice njegovih besed. Na Dunaj je odpotovala deputacija iz Pirana z županom na čelu, da se odpravijo dvojezični napisi pri tamošnjem sodišči, ker so izzivanje Italijanov. Kar niso mogli Italijani s silo doseči, poskusili so sedaj z lepa. Mi ne vemo, kakšen odgovor jim je dal grof Badeni. Nadajamo se, da jim je razložil, da to ni izzivanje, če ima sodišče deloma slovenskega okraja tudi slovanski napis, ker to se vjema z osnovnimi zakoni. Ko bi se pa zgodilo, da bi grof Badeni ustregel njih želji, potem pa hitro dobi več tacih pritožb. V preračunskem odseku se je že predlagalo, da naj se dvojezična gimnazija v Celji zatvori ali pa vsaj premesti kam drugam. Gotovo odide takoj tudi iz Celja na Dunaj deputacija, da zaprosi za odpravo dvojezične gimnazije v Celji, če je piranska deputacija na Dunaji dosegla, kar je želela. Seveda bi i od drugod Nemci prišli s podobnimi pritožbami, zlasti s Češkega in Moravskega, kjer se je tudi proti volji Nemcev osnovalo nekaj čeških ljudskih in srednjih šol. Vsako imenovanje Slovana na kako uplivnejše uradno mesto v mešovityh deželah bi se tudi smatralo za izzivanje Nemcev in takoj pritožba do vlade in državnega zbora.

S svojimi besedami je ministerski predsednik le sebe spravil v velike nepravilike. Vidi se, da je grof Badeni služboval dosedaj le v Galiciji in še ne pozna avstrijskih Nemcev. (In Italijanov! Op. ur. „Edin“) Ko jih bolje spozna, bode vedel, da izzivalci nikjer niso Slovani, temveč le Nemci in Italijani. Teško bode Badeniju zatreti nade, katere je vzbudil s svojimi besedami pri Nemcih in Italijanih. Če bode pa hotel jim ustrezati, bode pa Slovani prisiljeni začeti proti vladi najodločnejšo opozicijo in potem mora Badeni biti prepričan, da se njegova vlada ne bode dolgo držala. Nemška levica že tako razpada, z nemškimi nacionalci in protisemiti pa nobena vlada ne bi mogla vladati, najmanj pa grof Badeni po Luegerjevi aferi.

Kako v Istri iztirjujejo davno: Vprašanje

ki soje poslanci dr. M. Laginja in tovariši v seji poslanske zbornice na Dunaju dne 16. decembra 1895. na njegovo presvetlost ministra za finance.

(Po stenografskem zapisniku.)

Na odpis c. kr. finančnega ravnateljstva v Trstu z dne 29. avgusta 1879. št. 12.541. pozval je davčni urad v Motovunu svojim dopisom z dne 20. septembra 1879. št. 1821 Lucijo Grdelin vdovo Valentič za njeno osebo in za njena tedaj še maloletna sina Ivana in Miho Valentiča pok. Antona iz Kaštelirja, da plačajo zaostanek na davku v znesku 196 gld. 39 nvč., ker jim bode sicer prodana kmetija na javni dražbi, če ne plačajo.

Ni vzroka misliti si, da je bil ta znesek zaostalega davka po pogreški naveden prenizko. Podpisani si morejo zatorej misliti po vsej pravici, da je ta davčni zaostanek znašal koncem leta 1878. resnično 196 gld. 39 nvč.

Na kmetijo pokojnega Antona Valentiča, to je na zemljišče in hišo, spada povprečno 20 gld. davka, na leto, yštevi vse deželne in druge doklade.

Poleg tega dobimo ta-le račun:

1. Zaostanek koncem leta 1878. gld. 196.39
2. Tekoči dolg za leto 1879. do vključno 1894. po 20 gld. na leto 320.—

Torej skupno gld. 516.39

Ivan Valentič (dasi je bil med tem več let odsoten od doma, ker je bil v vojaški službi), Miha Valentič in njuna mati Lucija, poročena Grdelin, vplačali so od leta 1879. doslej pri c. kr. davčnem uradu Motovunskem toliko-le:

Dan	Člen dnevn.	Svoja
22. septem. 1880	131	gld. 12.—
28. „ 1881	140	30.—
25. „ 1882	138	20.—
22. „ 1883	86	27.—
17. „ 1885	20 (fin-dep.)	12.50
26. „ 1885	20 „	12.50
26. „ 1885	20 „	35.—
27. „ 1886	137	60.—
30. „ 1887	123	60.—
9. oktobra 1888	176	59.—
8. „ 1889	36	30.—
29. decemb. 1889	45	30.—
24. septem. 1890	83	12.50
27. „ 1890	117	25.—
27. „ 1890	121	10.—
28. „ 1891	27	35.—
1. oktobra 1891	48	12.50
1. „ 1891	50	12.50
6. „ 1892	18 (fin-dep.)	10.—
23. „ 1892	15	10.—
23. „ 1892	16	20.—
20. decemb. 1892	22	20.—
1. oktobra 1893	19	12.50
1. „ 1893	20	12.50
9. „ 1893	23	35.—
3. decemb. 1893	23	12.50
5. „ 1894	44	12.50
5. „ 1894	45	35.—
5. „ 1894	45	12.50

Torej skupno . gld. 688.—

Pri tem je treba opaziti, da je mogoče, da je tudi več plačano na račun, toda podpisani navedli so samo one vplače, katere morejo dokazati s pobotnicami, ki še obstoje.

Iz teh vplač je razvidno, da je na vkupni zaostanek in zaostanek na tekočo dolžnost, kar daje oboje skupaj po priliki for. 516.39, vplačanih vkupno 688 gld., torej po priliki 171 gld. 61 nvč. več, nego je bilo dolga.

Vendar pa in kljub temu zahteva davkarija v Motovunu od Lucije Valentič in njenih sinov še okolo 550 gld. za saldo!

Ako bi kdo vprašal, je-li to mogoče, morali bi odgovoriti, da je žalibog bilo mogoče, kakor je bilo možno tudi to, kar sledi:

1. Mnogo prej, kakor je Lucija vdova Valentič-Grdelin dobila oni opomin, kateri smo omenili v uvodu, je bil c. kr. davčni erar že na javni dražbi kupil kmetijo, ki jo je zapustil pokojni Anton Valentič. Dokaz temu je odlok c. kr. sodišča v Motovunu z dne 22. januarja 1879., št. 405 in poznejši odlok št. 4059 istega sodišča od istega leta.

2. Kljub temu dopustil je c. k. davčni erar povodom osnovanja javnih zemljišnih knjig za občino Kaštelir, okolo leta 1880., da je bila ta kmetija upisana kot last omenjenih Valentičev in je dal nanjo po večkrat vpisati zastavno pravico zaradi davčnih zaostatkov (!), zadobil je sekvestracijo pridelkov, o kateri nikdar ni položil računa na končno je ono, kar so plačevali Valentiči, vpisal jedenkrat na „dolžni davek“

„odplaco prekupovnine“ itd.

Na temelju tega stanja stvari, ki kaže vso grdobu upravnih in pravnih pogreškov, postavljajo podpisani na njegovo prevzvišenost, gospoda ministra finance to-le vprašanje:

Je-li hoče Vaša Prevzvišenost dati brez odloga najtočnejše preiskati ta, žalibog ne osamljeni slučaj, ter ako se najde, da smo mi povedali resnico, o čemer ni dvomiti, hoče-li odrediti, da omenjeni stranki in tudi drugim v okraju, ki se nahajajo v enakih odnosajih, bode vračunano na odplaco davka vse ono, kar so vplačali od časa dražbene prodaje njih kmetij, odnosno, da bode davek odpisan za toliko, kakor tudi da se brišejo vsi stroški, ki so narasli vsled gori opisane protipravne in protizakonitega postopanja, ter da c. kr. davkarija sama izposluje brisanje zemljiških bremen, katerim ni več vrocka?

Dunaj, 16. decembra 1895.

Dr. M. Laginja. — Eim. — Blankini. — Vj. Spinčić. — Robič. — Višnikar. — Pfeifer. — Dr. Blažek. — Dr. Kaunic. — Formánek. — Brzorád. — Čestmir Lang. — Kaftan. — Perić. — Sokol. — Künig. — Dr. Dyk. — Krumbholz. — Dr. Tuček. — Dr. Dvofak. — Klun.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 24. decembra 1895.

Državni zbor. Včeraj je imela gosposka zbornica svojo zadnjo sejo pred božičnimi prazniki. Vsprejela je proračunski provizorij, zakonski načrt o posojilih za melioracije (boljšanja posestev) in pa predlog gospodarskega odseka, s katerim gosposka zbornica priporoča vladi nasvetovano gospodarsko enketo, in slednjič zakonski načrt o družih hangarjih (skladiščih v Trstu). Potem se je odgodil državni zbor po nalogu cesarjevem.

Nabergoj - Burgstaller. Ker se že toli ustijo italijanski liberalci in — konservativci obeh barv (saj se razumemo), kako briljantno da je bil g. Burgstaller pobil našega posl. Nabergoja, moramo se tudi mi še enkrat dotakniti tega dogodka. Kakor smo izvedeli iz najboljšega vira, dobil bi bil g. Burgstaller na svoje sofižme tak odgovor, da bi mu bilo šumelo po ušesih; ali nesrečni slučaj je hotel da v isti hip, ko je govoril Demosten iz Ban, ni bilo v dvorani nobenega slovenskih poslancev. Čul bi bil tudi, da vsem govorancijam tega gospoda ni drug namen, nego ta, da bi se prikupil onim, ki ga ne marajo! Zlobni jeziki trde celo, da se je g. Burgstaller namenoma požuril se svojo govorancijo baš v oni hip, ko ni bilo nobenega slovenskega poslanca blizu! Tako je res ostal sam na bojišču, a ne kot zmagovallec.

O imenovanju deželnega glavarja za Istro. Naši čestiti čitatelji so že izvedeli iz najnovejših vesti v današnjem zjutranjem izdanju, da je deželnim glavarjem za Istro imenovan — kar je bila gotova stvar že nekaj dni sem — poslanec in bivši glavar dr. Matej Campitelli, jeden prvakov italijanske večine; njega namestnikom pa je imenovan — v presenečenje marikomu — člen hrvatske manjšine, poslanec dr. Andrej Stanger. Mi nočemo pridodajati tu nikakih svojih domnevanj, ker nismo ni malo poučeni o dogodkih zadnjih dni. Tem manje pa v neugodnem zmislu, ker smo uverjeni, da je gosp. dr. Stanger postopal v popolnem soglasju z ostalimi prvaki manjine. Le toliko smo doznali, da so bile veleznanimive razprave, ki so se vršile te dni na Dunaju med našimi prvaki in vlado na jedni, in italijanskimi prvaki in vlado na drugi strani. Kako da se je stvar razvila do gori označenega imenovanja, o tem pa ne vemo ničesar. Nam zadošča, ako sta imenovanju pritrdila Spinčić in Laginja! Boljšega jamstva ne trebamo, da se je primerno čuvala naša korist in naš ugled.

Pred tujim pragom pometati je baje veliko prijetneje, nego pred svojim lastnim. Tako so si mislili menda gospodje uredniki pri „Triester Zeitungu“ in napisali so članek o sklepu zasedanja državnega zbora, v katerem kaj pridno pometajo — pred tujim pragom. Ta nam govore kaj gostobesedno o razmerah na Češkem, o Miadočehih, o antisemitih, o Italijanih v — Tirolu; iz kratka: podali so nam uprav pisano izber svoje državniške modrosti. Vendar smo kraj vsega občudovanja opazili mal nedostatek

o Primoraki, ki je ali bi morala biti vendar nekoliko bližja „Triesterici“ nego pa Česka in „Tirolska“, o naši Primorski pa ima s tremi ključji zaklenjeno ohrambo svoje modrosti. Sedaj ne vemo, ali vidi „Triesterica“ pri nas vse tako izbornu urejeno, da res nima česa kritikovati, ali pa je na vse zadnje toliko nedostatkov, da ne ve, kje naj bi pričela se svojo kritiko?!!

V novejši čas je naša „Triesterica“ se le odkrila svojo veliko ljubezen do — Čehov. Čudna so res pota „Triesteričine“ ljubezni. Celó v izgled postavlja Čeha, pri čemer se posebno sklicuje na dejstvo, da se je češki obč. zastop v Plznu pokazal jako naklonjenega do nemške manjine prebivalstva. To je gotovo lep izgled in mi bi bili jako hvaležni naši „Triesterici“, ako bi hotela blagohotno aplicirati ta vzgled tudi na naše istrske in tržaške odnose, oziroma, da bi hotela opozoriti — in energično opozoriti — na ta lepi češki izgled tudi naš občinski zastop. Kako hitro bi izginile potem vse slovenske „provokacije“!

Sveti oče je odgovoril na čestitke kardinalov — v kojih imenu je govoril kardinal Monaco — da je dolžnost pomnožiti molitve, da se bode pobijal duh brezbožnosti, ki se upira volji najvišjih in verski vzgoji mladine. Papež je zaključil: Koli potreben je sedanjí čas blagoslova božjega! Papež izgleda izbornu.

Zaustavljeno kazensko postopanje. Proti ogerskemu ministru za notranje stvari Perczelu in poslancu Andreanszemu se je vršila kazenska razprava radi hudodelstva dvoboja. Razprava se je zaustavila na ukaz cesarja.

Naša trgovinska bilanca. Iz izkaza o inozemski trgovini Avstro-Ogerske posnemamo, da se je letos od januarja do vstetega novembra uvozilo v Avstro-Ogersko za 670% milijonov (34% milijonov več kakor lani); izvozilo pa za 682% milijonov (46% milijonov manj). Izvozilo se je torej za 11% milijonov več nego uvozilo. Ako pa pomislimo, da se je v isti dobi lanskega leta za 97% mil. več izvozilo o kakor uvozilo, vidimo, da je aktivum naše trgovinske bilance padel od 97% na 11% milijonov. In to v enem letu! Gospodarski odnosi države so namreč tem jači, kolikor več se izvaša v inozemstvo in kolikor manj se uvaša iz inozemstva. To je jasno. V tem pogledu imamo lepo primero v naši trgovinski pogodbi z Italijo. Na tej pogodbi tožimo ravno zato, ker se je vsled iste povišal uvoz vina, izvoz od nas v Italijo pa je upravljen malenkost. Škoda na naši strani je torej ogromna, kar občuti vsa naša trgovina z vinom. Vznenmirja nas mora torej, da je aktivum trgovinske bilance Avstro-Ogerske v kratki dobi jednega leta pal tako grozno. Pri boljšanju finančnih odnosov se torej očitno slabšajo naši gospodarski odnosi. Državne blagajne so sicer jako dobro preskrbljene, ali kaj pomaga to, ko peša pri tem javna blaginja!

Spor med Angleško in Ameriko. Današnja poročila pravijo, da so po vseh cerkvah v zjedinenih državah pastirji pojašnjevali sporočilo Clevelandovo (predsednika zjedinenih držav). Večina pastirjev se je izrekla proti vojski, ker je na razpolago drugih sredstev za poravnanje spora. Nekateri so menili, da v tem slučaju ni bilo umestno opirati se na doktrino Monroe-a (Monroe je bil II. predsednik zjedinenih držav in je proglasil načelo, da nikdo nima pravice vti-kati se v ameriške zadeve. Op. ured.), vsi so se pa izrekli, da omenjeno načelo mora biti sveto vsakemu Američanu, kajti s tem načelom je nerazdružno spojeno dostojanstvo in ugled Zjedinenih držav.

Gouverner v Pensilvaniji (jedni združenih držav) je izustil nagovor, da ne bi smelo biti vojske med dvema narodoma, ki sta jednake vere in iste narodnosti. Gledati je torej, da se ohrani mir.

Ustaja na otoku Kuba. Dočim so poslednje dni prihajala za špansko vojsko jako neugodna poročila, kajti pripovedovala so o znatnih vsehilih ustašev in porazih španske vojske, javlja pa danes brzojav o večih bojih, v katerih so ostali Španjci zmagovalci. Jeden bataljon, podprt po artileriji, je napal 4000 ustašev. Bitka je trajala dve uri. Ustaši so se svoje strani osemkrat napali, a bili so vsikdar odbiti. Topovi so grozno razdejali ustaške čete; iste so

slednje zbežale, pustivše na bojnem 100 mrtvih. Španska vojska je baje tudi vjela mnogo ustašev. Španjci da so imeli le tri mrtve in nekoliko ranjenih. Za špansko vojsko povoljni vspeh bitke da je pripisati sosebno boljšemu oboroženju in pa topničarstvu. Ustaši so zapalili mnogo nasadov, ki so last bivšega pravosodnega ministra Robledo.

Italija v Afriki. Listi so poročali te dni, da je princ Neapeljski (prestolonaslednik) naprosil svojega očeta, naj mu dovoli iti pod zastavo Baratierjevo, četudi v podrejenem razmerju. Kralj ni ustregel tej prošnji, kakor pravijo iz tega vzroka, ker ima princ veče dostojanstvo v vojski, kakor Baratieri, in ne bi bilo torej primerno, da bi viši služil pod nižim. Ta resnični ali pa izmišljeni dogodek dal je povod nekaterim radikalnejim listom doli v Italiji, da ostro napadajo druge prince iz kraljeve hiše, očitaje jim, da raje bivajo v Italiji, nego da bi šli tja doli, kjer se je prolilo toliko krvi za čast italijanske zastave. Radi teh napadov je bilo zaplenjenih več listov.

Po sinočnih poročilih so se nekoliko oddahnili tudi naši tržaški listi, kajti došla so poročila, da so sovražniki — kateri, v tem ne soglašajo poročila, kajti jedni trdijo, da je bila to vojska Mangašje, drugi pa, da je bila Makenenova — napadli Makallé, in je italijanska vojska odločno odbila ta napad. Po našem menenju bi morala ta vest le vznenmirjati Italijane, kajti priča o dejstvu, da njih sovražniki hočejo postopati agresivno. Laški list „Opinione“ pa meni, da ves ta napad je bil le navidezen, da pokrije pomikanje vojske kralja Menelika proti obali. Kakor se vidi, imajo Italijani jako malo razloga veseliti se na tej zmagi, ki ni bila nikak zmagi, ampak le preračunjena taktička poteza se strani sovražnika. Še veliko črneje vidi stvari list „L'Italia militare“, kajti boji se, da se je že v prihodnje dni bati napada na utrbo Adigrat se strani kralja Menelika.

Tudi v ministerstvu samem ne sodijo tako ugodno, kakor se glase za javnost preračunjena poročila, kajti vznemirja jih slutnja, da so se sporazumeli šoanci in derviši, da napadejo Italijane hkratu od dveh strani.

Mi ponavljamo tu torej svoje menenje: Italijani utegnejo potisniti svoje sovražnike tu pa tam, pogaziti in uničiti jih ne bodo mogli nikdar! A dokler ne dosežejo tega, ne bodo nikdar varni svoje kože.

Različne vesti.

Vesela praznike! Božič je tu, ona doba leta, ki navdaja slehernega katoličana z nekakim tajnim hrepenenjem, navdahnjenim tajinstveno poezijo, Božič je tu, dnevi spomina na rojstvo Gospodovo. V bornih kmečkih kočah, kjer brlijo lučice v kotu pred jaslicami in v mestnih palačah pod ponosnimi, blestečimi božičnimi drevesi ponavljajo verniki petje nebeških duhov: „Slava bodi Bogu v višavah in mir bodi ljudem na zemlji!“ A zakaj se človek ne ravna po tem nebeškem geslu? Zakaj ne miruje, zakaj greni življenje sebi in drugim, strastnim sovraštvom, narodnim nasprotnostim? Ker je nepopolno bitje in zato mu ni usojeno, da bi užival rajsko srečo že na zemlji. Ni dovolj, da nemila toda čestokrat zaslužena osoda biča cele narode, vrhu tega še posamičniki svojim strastnim ravnanjem ostrijo, grenijo nemilo usodo. A vsaj o Božiču naj potihnejo narodnostni prepri, poleže naj zaslepljena strast v molitvi: Mir bodi ljudem na zemlji! Saj nas uči naša sveta vera, da moramo ljubiti ne-le svojega bližnjega, ampak tudi svojega sovražnika. Podajmo roke svojim nasprotnikom v povišanje Božje slave, samim sebi pa v pomirjenje in zadoščenje! Ne grenimo si še bolj že itak nemile svoje usode, ampak potolažimo si svojo vest s tem, da odпустimo onim, ki so nas žalili. Vesela praznike vsem prijateljem in nasprotnikom!

Zaradi božičnih praznikov izide prihodnja številka „Edinosti“ v soboto dne 28. t. m. zjutraj ob navadni uri. Da naše č. naročnike nekoliko odškodujemo, priredili smo današnje izdanje na štirih straneh. Vzlie temu pa smo morali izpustiti danes, radi pomanjkanja prostora, konec Laginjevega in Gregoričevega govora.

Za Božičnico so darovali nadalje gg.: F. Kalister 100 kron, I. Gorup 100 kron,

prof. Macher iz Ljubljane 4 krone in Fr. Hitty 10 p. nogovic. — Darovi nabrani v kavarni „Commercio“: gospa Terezija Golja in g. Mankoč vsak po 10 kron; g. G. dr. Gregorin in Iv. Dolinar vsak po 6 kron; gg. Kalister Ant., F. Hmelak, dr. M. Pretnar, in Iv. Abram vsak po 5 kron; gg. Dolene Franc, dr. Rybač, Star vojak in Šorli, kavarnar, vsak po 4 krone; gg. Iv. Faričič, J. G. Vrbanov, dr. J. Abram, A. Musič, Toroš, A. Groser, A. Bogdanovič, L. H. C. Adalbertov, Jakič, Dolinar, Lukež, Pretner, Vodopivec, Ant. Lampe, Hrovatin, Kraševac, Kocijančič, Stritof, Mandić M., Andrejčev iz Kob., I. Vutkovič in Iv. Lampe vsak po 2 kroni; gg. Črne, Fr. Weisittel, Kovač, Detela, Jenko, V. L. Gulin in Prosečan, Pisečan, Župčev iz Tolmina, Kanobel, trg., N. Ribničan in Strojčev iz Klavž vsak po 1 krono; gg. Mihalov, T. P. in Vrhničan vsak po 20 nvč.; Toros 30 nvč. — Neimenovani doposlal je 20 kron.

Podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti priredi dne 31. t. m. običajni Silvestrov večer, domačo zabavo z zanimivim programom, igro, petjem, prizori in tombolo. Natančnejši vsopred prijavimo prihodnjic; sl. občinstvo pa že danes opozarjamo na to veselico, čije čisti dobiček je namenjen za prekoristno š. družbo.

Božičnico priredi „Podružnica sv. Cirila in Metoda na Greti“ v ponedeljek dne 30. t. m. ob 5. uri zvečer v zgornji dvorani roj. kons. društva. Program raznih otroških prizorov, petja in deklamacij, koje bodo proizvajali otroci iz zabavišč v Rojanu in na Belvederju, objavimo prihodnjic. Po končanem vsopredu obdari se nežna ubožna deca z obleko, obuvalom in drugimi koristnimi stvarmi, koje se v ta namen darovali razni rodoljubi. Darove sprejemajo društveni odborniki in vrtnarici. Slovenske stariše opozarjamo na to božičnico, pri kateri se prepričajo o lepem poduku, kojega so ga deležni otroci na gornjih zavodih.

Občinske volitve v Žminju. V drugem in prvem razredu izpale so volitve istotako častno, kakor v tretjem. V drugem razredu je bilo oddanih 114 naših glasov, protivniki pa so ostali na trgu, kajti njih vojska v tem razredu znaša komaj kakih — 10 glav. V prvem razredu je glasovalo naših 61. Protivniki so prišli in corpore v volilno dvorano, a odšli so takoj, tudi in corpore, pončši seboj — dolge nosove. V tem razredu so bili oddani — 4 glasovi za italijanaško listo! Živel žminjci!

Prosimo pojasnila! Pišejo nam: Ne vem, ali ste čitali, gospod urednik, dopis iz Pazina v „Mattinu“ z dne 20. decembra t. l. Da ste ga čitali, čudili bi se bili, kakor sem se čudil jaz. Res presenečen sem bil, da označuje pazinski srditež našega dra. Rybača kot „zmernega in postavnega moža“ (persona compositissima e moderata). Ko sem se pa nekoliko zavel iz začudenja, usillilo se mi je vprašanje — in na to vprašanje bi želel odgovora —: ker je bila od strani vlade toli energična agitacija proti izvolitvi tega moža deželnim poslancem, moža, kojega zmernost in dostojnost naglašajo celo najhujši laški nasprotniki, kakovi bi morali biti pravo za pravo slovenski odličnjaki, da bi ugajali izvestnim vladnim organom? To vprašanje se mi vidi jako znamenito in natančnega pojasnila bi bilo želeli že na korist dobrih odnosov med nami in vlado. Clara pacta, boni amici. Radovednež.

Še nekaj o tržaški mestni bolnišnici. V poslednji številki smo naglasili, kako najvna, da, lahkomišelnja je mestna delegacija tržaška v očigled pritožbam zdravniškega kolegija tržaške mestne bolnišnice glede slabe hrane v bolnišnici. Mestna delegacija postavila je zdravniški kolegij nekako na laž s tem, da je „vzela pomirjena na znanje“ izjavo mestnega fizika in voditelja magistrata o „preiskavi“ (?), katero sta bila baje vodila o tej stvari. No, baš tej „pomiriljivi izjavi“ omenjenih dveh gospodov pa menda tudi župan dr. Pitteri ni verjel. Včerajšnji „Indipendente“ javlja namreč: „Naš gospod župan je dokazal, da ni najiven in da mu je na srečo stvar gledé bolnišnice, kajti, kakor smo doznali iz verodostojnega vira, prišel je včeraj župan v bolnišniško kuhinjo, ne da bi bil prej naznanil svoj obisk. Pokusil je juho, ter našel jo je slabo in meso, ki je bilo zelo trdo. In tu nam hočejo še privedovati o „preiskavi“!

Pevsko društvo „Zora“ pri sv. Ivanu vabi na silvestrov večer, ki bo dne 31. t. m. v dvorani „Narodnega doma“ pri sv. Ivanu s sledečim vsopredom: 1. Brož: „Napried“, udara tamburaški zbor. 2. Volarič: „Kviško bratje“, zbor. 3. Brož: „Ljubim Te“, mazurka, udara tamburaški zbor. 4. Sattner: „Na planine“, zbor. 5. Farkaš: „Poputnica Hrvat-ske“, udara tamburaški zbor. 6. S. Gregorič: „Naš narodni dom“, deklamuje gđ. Tončka Čargova. 7. Sattner: „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. 8. Sattner: „Pogled v nedolžno oko“, moški četverospov. 9. Katkič: „Vienac hrv. pesmi“, udara tamb. zbor. 10. „Zidovski kvartet“. 11. S. Jenko: „Nek dušman vidi“, zbor. 13. Vošnjak: „Svoji k svojim“, vesela igra v enem dejanju. 13. Polnočni pozdrav. govor. 14. Polnočni prizor. 15. Ples in svobodna zabava. — Začetek ob 7¹/₂ uri zvečer. Vstopnina za moške 30 nč., za ženske 20 nč. Sedeži 10 nvč. — Ker je čisti dohodek namenjen za društvene potrebe, se radodarnosti ne stavijo meje. — Kobilni udeležbi uludno vabi ODBOR.

Obče delavsko izobraževalno, pravarstveno in podporno društvo v Trstu imelo bo v nedeljo dne 29. t. m. ob 2. uri popoldne svoj mesečni shod v gostilni „Stadion“, št. 19. Gg. čani se pozivljajo, da pridejo polnoštevilno na ta shod. S tem pokažejo, da se brigajo za svojo in svojih otrok korist, ter da so sprevideli slednjic nevarnost, ki jim preti iz tega, ako so ne bodo sami potezali za svoje pravice.

Plesni venček plesnega odseka „Delalskega podp. društva“ vršil se bo v dvorani „Tržaškega Sokola“ v nedeljo dne 5. januarja 1896. — Mej odmorom predstavljala se bo burka v jednom dejanju „Pomota v naznanilih“.

Za nagrobni spomenik pok. Drag Mar-lancu darovali so nadalje sledeči gg.: Fran Kalister 5 gld.; Fran in Anton Ščufka ter Jakob Pertot (Slovenec) po 1 gld.; N. N., Lašan in Srebotnjak po 50 nvč. — Predsedništvo pevskega društva „Hajdrih“ na Proseku nabralo je med tamošnjimi gg. rodoljubi 20 gld., od katerih so darovali: drž. in dež. poslanec Iv. vitez Nabergoj 5 gld.; Marino Lukša, N. N. in A. S. po 2 gld.; Ivan Godina, Valentin Cibič in J. K. po 1 gld.; J. Štrukelj, L. Nabergoj ml., po 50 nč.; G. Verša, A. Danev, Toni, N. Josip po 30 nč.; Neimenovan 40 nč.; Ivan in „Slovenček“ po 20 nč.; X. 15 nč.; A. Nabergoj, X. N. N. in Nekdo po 10 nč. — Zadnjic izkazanih 58 gld. 19 nč. in sedaj 29 gld. 50 nč. Skupaj torej 87 gld. 69 nvč. — Predsedništvo pevskega društva „Adrije“ šteje si v čast najpriskrbenje zahvaliti se vsem blagim darovateljem, posebno pa sl. odboru pevskega društva „Hajdrih“, ki je dobrohotno prevzel nabiranje darov. — Nadaljne darove sprejema predsedništvo pevskega društva „Adrije“ v Barkovljah, oziroma predsednik Fr. Godnig, tiskarna Dolenc.

Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju je meseca decembra t. l. prejelo razna darila od slovenskih rodoljubov na Dunaju in raznih krajev slovenske domovine. Darovali so na Dunaju: Vč. gđ. Alojz-jij Telak, provincijal in župnik oč. gg. oo. minoritov, 3 gld., gđ. Jernej Andrejka, c. in kr. pitmojster pri Nj. Veličanstva aršijerski tel. gardi, 5 gld.; gđ. M. Žunkovič, c. in kr. nadporočnik in adjutant pešpolka št. 3 — 3 gld., gđ. Alojzij Karba, c. k. poštni uradnik, 3 gld.; g. I. Kump odv. konc. 3 gl.; I. Šavnik c. in kr. poštni uradnik 1 gld., vč. gđ. dr. Fr. Sedej c. in kr. dvorni kaplan in ravnatelj v Avguštinjeju 3 gld., I. Anton Kment, posestnik in tovarnar, 5 gld.; gđ. Jos. Bahovec, uradnik pri avst. ogerski družbi drž. železnice, 3 gld., gđ. dr. Jos. Jelenc, vzgojevalec, 5 gld., Nevesekdo 5 gld., gđ. Jos. Ciperle, c. k. nadporočnik rev. itd. 5 gld., gđ. dr. Jos. vitez Sawinscheg, veleposestnik itd. 3 gld., gđ. dr. Fr. Ploj, tajnik v c. k. finančnem ministerstvu, 6 gld.; gđ. dr. Ant. Primožič, c. in kr. profesor, 6 gld.; gđ. dr. Klement Seshun, dvorni in sodni odvetnik, 7 gld.; gđ. Fr. Svetič, vzgojevalec 3 gld., gđ. I. P. 8 gld.; gđ. Jos. Božič, c. in k. min. uradnik, nabral v veseli družbi 3 gld. 60 nč., gđ. Jos. Solar, mag. uradnik, postal mesečni prispevek slovenskih uradnikov v V. okraju dunajskem, 3 gld. 56 nvč. Dalje so darovali: gđ. Fr. Pavlin, pot. podvzetnik v Ljubljani, 5 gld.; vč. gđ. Anton Lanjšič kaplan v Polčjanah, 1 gld.,

gd. dr. Fr. Jurtela, odvetnik, dež. poslanec itd. v Šmarji pri Celju, 5 gld., gd. France Tomšič, dež. nadinženir v Pragi, 5 gld. Iskrena bodi hvala vsem gore imenovanim požrtvovalnim rodoljubom. Odbor prosi uljudno za daljša darila. Beda slovenskih velikošolcev je letos uprav nepopisljiva. Meseca oktobra bilo je 28, novembra 44, decembra 40, prosilcev. V teh treh mesecih je društvo razdelilo 416 gld. 50 nč. Vsem prosilcem pa niti vstreči ni moglo. Darila zato prepotrebno društvo je pošiljati vč. g. dru. Fr. Sedeju, c. in kr. dvornemu kaplanu in ravnatelju v Avgustineju, Dunaj, J Augustinerstrasse 7. —

Kužne bolezni v Trstu. V tednu od 14. do 21. t. m. bilo je prijavljenih v tržaški občini 38 slučajev dčvice (prejšnji teden 57 slučajev), 1 sl. legarja. Umrle so 3 osebe za davico in 1 za legar.

Tedenska statistika tržaška. V tednu od 8. do 14. t. m. rodilo se je v tržaški občini 76 otrok (40 moških in 36 ženskih). Umrlo je v isti dobi 92 oseb (56 moških in 36 ženskih).

Cena soli. Tržaško finančno ravnateljstvo objavlja, da c. kr. zaloga soli v Piranu podraži s 1. januarjem 1896. belo pomorsko sol od 9 gld. 36 nč. na 9 gld. 40 nč. meterski stot. — Nespremenjene pa ostanejo dosedanje cene soli v c. kr. zalogi v Kopru po gld. 9.40, v Trstu po gl. 9.65 in na Voloskem po gld. 9.70.

Z Goriškega. (Naše železnice.) Lep naslov „naše železnice“, kaj ne gosp. urednik in še lepši predmet, ker „naših železnic“ niti nimamo ne. Južno železnico ter furlansko ne štejemo med svoje, ker nam goriškim Slovincem malo ali nič ne koristijo. „Naše železnice“ so namreč le na papirju za sedaj!

Na mesto državnega zbora bode zboroval sedaj naš deželni zborček, katerega čaka obilo posla, katero je zanemarjal in zanemaril doslej. Upanje se goji vsestransko, da bode v novi sestavi delavnejši in srečnejši, kakor v dosedanjih, ko so slovenski poslanci puščali, da so jih laški kolegi lepo vodili za nos. Grehov, katerih so se storili deležni bivši naši poslanci, se bodo morda varovali sedanj.

Upamo tudi, da gledé naših železnic store končne korake, katerim bode sledilo neposredno grajenje prepotrebnih cest. Dežela je pripomogla k življenju furlanski železnici, zdaj mora pa pripomoci našim, ako se hoče, da bode mogoče složno delovanje v deželni hiši. Z vso radovednostjo pričakujemo novega leta in z njim zasedanje v deželni hiši, v kateri doslej še peči niso imeli, kar je dalo povoda hudomušnim ljudem, da so menili, da so se poslanci pred letom sprli za to, ker jih je zeblo v nezakurjeni zbornici. Ako so dali napraviti peč, je upanje, da bodo poslanci raje skupaj ter da rešijo tako tekoče in zaostalo delo. — Da vidimo!

Ponesrečen poskus samomora. Predsinočnem hotel je 30letni težak Peter Vidali pristojen v Piran, stanujoči v ulici S. Francesco hst. 13, umoriti sebe in dva nežna svoja otroka. V ta namen zapri je Vidali svojo sobo, postavil pred svojo posteljo posodo žarečega oglja in pričakoval smrti. Sosede pa je opozoril smrad na to, kar se je dogajalo v Vidalijevem stanovanju v odsotnosti njegove žene. Udrli so v stanovanje in obvestili stražarje o tem, kar se dogaja. Stražarji so spremili Vidalija na zdravniško postajo, toda, ker je zdravnik izjavil, da je Vidali popolnoma pri pameti, vzeli so ga, Vidali seveda, s seboj tje v ulico Tigor, kjer mu menda mine volja do samomora. Ljudje pravijo, da si je hotel Vidali končati življenje, ker se je nekoliko poprej malo sprl z nekim sorodnikom svoje žene.

Nesreča ali samomor? Ko je po noči na večerj dospel tovorni vlak od postaje pri sv. Andreju v novo pristanišče, našli so v novem pristanišču na železniški progi ležeče človeško truplo, katero je bil povozil baš proidši vlak. Mrlič je imel strto glavo, levo roko in levo nogo, ni dvombe torej, da je umrl pod vlakom. Na lice mesta prišedša komisija je konstatovala dogodek. Čudno je, da nihče ni opazil moža, ko se je bližal vlak. kajti pred zelo počasi vozečim vlakom korakata na tej progi vselej dva železniška služnika, kakor to velevajo naredbe. Gotovo je torej nesrečnik padel, ali skočil na progo neposredno pred lokomotivo, ne da bi ga bil kdo opazil. V tem nesrečniku spoznali

so 24letnega mornarja Ivana Rilyja z Angleške, službujočega na angleškem parniku „Arcangel“, zasidranem v novem pristanišču. Opravičeno je domnevanje, da je Rily torkljaj pijan na svoj parnik v istem trenutku, ko je prišel vlak. Pijani mornar brčkone ni videl ne čul vlaka, se izpodtaknil na progo, padel in našel nepričakovano smrt.

Ponesrečen pijanec. Predsinočnem čuli so ljudje v novem pristanišču, da je nekdo padel v morje. Šli so v čolnu iskat ponesrečenega in res so našli nekega moža, ki se je boril s smrtjo. Spravili so ga na obal in pozvali zdravnika, toda, ko je le-ta prihitel, bil je ponesrečeni že umrl. V njem spoznali so žganjarji 40letnega težaka Gregorja, po domače „Tolmin“, nepopoljšljivega pijanca. Brčkone se je mož pijan zvalil v morje, kjer je našel nepričakovano smrt.

Pogorela gledališča v letošnjem letu. Letos je pogorelo širom sveta „samo“ sedem gledališč in sicer: Takoj početkom leta gledališče v Dualju (Francoska); 21. februarja gledališče v Milwaukeeju (Amerika); 14. maja gledališče „Adriano“ v Rimu; 28. junija gledališče v Tukizah (Belgija); 24. julija gledališče v Bonnu (Nemčija); 17. avgusta gledališče v Dijonu (Francoska) in dne 6. t. m. gledališče v Bukareštu.

Madjaraki napuh. Ravnateljstvo ogerske milenijske razstave izumilo je nek načrt v ta namen, da bi si mogli ogledati tudi najsiromašnejši življi to najnovejšo bahatijo objestnih Madjarov, ki že sami ne znajo več, kaj naj bi spočeli in si sedaj že domišljujejo, da prekosiijo celó Francoze svojo razstavo.

Ta načrt hoče, da bi se mogel sleherni iz katerega koli mesta Ogerske peljati po železnici za borih pet goldinarjev v Pešto in zopet nazaj domov, vrhu tega dobivat dva dni v Pešti hrano in stanovanje in poleg vsega še ogledati si razstavo! Vse to za borih pet goldinarjev! . . Herrein spaziert, meine Herren!

Strašen samomor. V Rifenbergu bolehal je neki kmet že dlje časa za hudo boleznijo, o kateri si je mislil, da je neozdravljiva. Ko te dni jedenkrat njegove žene ni bilo doma, šel je kmet na pokopališče, polil svojo obleko s petroljem in jo užgal. Bil je hipoma v ognju in umrl je v nekaterih trenutkih.

Pomoč Italijanom v Afriki. Te dni odpeljala sta se iz Pirana v Eritrejo dva lahonska navdušena mladenca, jeden 26, drugi 19 let star. Izjavila sta izrečno, da odideta v Afriko le za to, da se bodeta pod Baratierjem borila za slavo italijanskega orožja. Tržaško in istrsko lahonstvo je vse navdušeno zaradi tega „plemenitega“ koraka ter požrtvovalnosti za „skupno domovino“. Ko prideta junaška mladenca slavnemu Baratierju v pomoč, bode „nepremagljivi“ general lahko mirno spal in drzno gledal v bodočnost.

Sodnijsko. 21letni dninar Anton Vončina iz Idrije in 21letni težak Anton Pirman iz Trsta, pristojen v Bloke, stala sta večerj pred tukajšnjim sodiščem, obtožena tatvine in javnega nasilstva (upiranja nasproti stražarjem). Dasi sta oba tajila, osvedočilo se je sodišče o njiju krivnji ter obsodilo Vončina na 8 mesecev in Pirmana na 5 mesecev ječe. — 44letni kmet Anton Gustinčič iz Tat pri Podgradu, dobil je večerj pred tukajšnjim sodiščem šest mesecev teške ječe zaradi javnega nasilstva in žaljenja uradne osebe. Gustinčič je dne 12. septembra t. l. žalil v domači vasi logarja Josipa Mahmeta. — 22letni kmet Ivan Graghonja iz Prebeneč pri Dolini dobil je 2 meseca ječe, ker se je dne 12. novembra t. l. vtihotapil v stanovanje posestnika Andreja Parovela ter ukradel iz zaprte omare 16 gld. —

Kathreinerjeva deklica, ki jo danes čč. bralcem podamo kot barvano podobico, pripoveduje ob enem resnično dogodbo, ki se je sporočila znani Kathreinerjevi tovarni za sladno kavo, in ki je bila povod, da smo dali to mično podobico narediti.

Najnovejše vesti.

Dunaj 24. Minister za deželno brambo grof Welsersheimb je močno prehlajen in je moral ostati v postelji.

Dunaj 24. Cesar je podelil dostojanstvo tajnega svetnika ministru, baronu Joziki in sekcijskemu načelniku v naučnem ministerstvu, grofu Latourju.

Monakovo 24. Avstrijski cesar je dospel tu sem danes ob 7. uri zjutraj.

Carigrad 23. (Turško poročilo.) Ustaši v Zeitunu so obkoljeni po 10 bataljonih in dveh baterijah. Pogoji Armencev za izročitev so se odklonili. 15 posredovalcev je bilo pridržanih kot poroki, druge so poslali nazaj s pozivom, naj se Armenci udado brezpogojno. Odgovora še ni. Obstreljevanje se še ni pričelo, izpustilo se je le nekoliko strelcev za strah.

Bratje Sokoli!

Podpisani odbor javlja onim članom tržaškega „Sokola“, kateri so v zastanku z udmino za pol leta, da se jih v zmislu § 5 društvenih pravil izbriše iz društva, ako ne poravnajo zastanka najkasneje do 15. januarja 1896., s čemer se društvo seveda ne odreče pravici iztirjati zastanek, ako treba, sodnim pótom. Člani, ki so nemarni v plačevanju ulnine, so društvu le na škodo. K čednostim „Sokola“ spada tudi ona, da vestno vrši svojo dolžnost proti društvu. Na zdar!

Odbor „Tržaškega Sokola“.

Tržne cene

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred.) Domači pridelki.

	Cena od for. do for.
Štol: Koks	100 K. 13.— 13.50
Mandoloni	— „ — „
svetlorudeči	11.— 11.50
temnorudeči	11.25 11.50
kannček	— „ — „
bohinjski	12.50 12.75
beli veliki	10.25 10.50
„ mali	10.— 10.25
zeleni, dolgi	10.75 11.—
„ okrogli	— „ — „
mešani hrvaški	8.50 — „
„ štajerski	— „ — „
Maslo fino štajersko	76.— 78.—
Ječmen št. 10	9.75 — „
„ 9	10.75 — „
„ 8	12.25 11.—
Zelje kranjsko	7.25 7.50
Bopa	— „ — „
Krompir , štajerski	3.35 3.50
Proso kranjsko	9.50 9.75
Leča , kranjska	— „ — „
Speh ogerski	60.— 61.—
Mast ogerska	64.— 65.—
Kava Mokka	174.— 176.—
Ceylon Plant. fina	178.— 180.—
„ Perl	186.— 188.—
Java Malang	162.— 164.—
Portorico	184.— 186.—
Guatemala	158.— 160.—
San Domingo	162.— 164.—
Malabar Plant.	— „ — „
„ native	— „ — „
Laguayra Plant.	— „ — „
„ native	— „ — „
Santos najfiniji	142.— 143.—
„ srednje fini	138.— 139.—
„ srednji	132.— 133.—
„ ordinari	122.— 124.—
Rio oprani	— „ — „
„ najfiniji	143.— 144.—
„ srednji	135.— 137.—
Sitrakor Centrifugal I. vrste	31.25 — „
Concassé	32.25 — „
„ v glavah	33.— 33.50
razkosani	33.— 33.50
Riz italijanski fini	20.— — „
„ srednji	19.— — „
Japan fini AAA	15.75 — „
„ srednji	15.— — „
Rangoon extra	100 K. 13.— — „
I.	11.— — „
II.	9.— — „
Petrolej ruski v sodih	20.50 — „
„ v zabojih od 29 kil.	6.30 — „
Olje italijansko najfiniji	59.— 61.—
„ srednjefino	54.— 56.—
„ bombažno, amerik.	32.— 33.—
„ dalmatinsko	36.— 37.—
Limon Mesinski zaboj	3.— 4.—
Pomaranče	3.— 5.—
Mandeljni Dalmatinski	100 K. — „ — „
„ Bari	73.— 75.—
Finjoli	100.— 102.—
Rošči Dalmatinski novi	— „ — „
„ Puljski	10.— 10.25
Sokve Puljske	— „ — „
„ Grške v venci novi	13.— 13.50
Saltanine nove	32.— 36.—
Vamperli	23.— 24.—
Olibe	28.— 29.—
Polenovke srednje velikosti	43.— 44.—
„ velike	42.— 43.—
„ male	45.— 46.—
Slanki v velikih sodih	12.50 — „
„ v 1/2 „	— „ — „

Trgovina.

Moka in otrobi. Moka. V min. tednu prodal je mlin v Losoncu nekoliko vagonov svoje številke 3 po povprečno 10 gld. 50. Economovo št. 6 prodajali so iz druge roke po f. 10.75, 10.85 in 11.—, kakor je bila naročba že večja ali manjša in tudi z ozirom na dobo, v kateri se mora blago oddati. Sploh bil je ves teden gledé kupčije zeló mlačen, vendar pa prodajalci drže cene jako trdo, kajti nadejali so se in zanašali, da bodo mogli po praznikih prodati svoje blago pod boljšimi pogoji. — Cene so prilično iste, kakor smo jih označili v poslednjem poročilu. **Otrobi.** Tukajšnji mlin zahteva za svoj izdelek f. 4.20. Iz druge roke zahtevajo za isti izdelek tudi f. 4.15 do 4.20, toda niti mlin, niti prodajalci iz druge roke ne

dajo koncesij, nadejaje so, da se bližnja bodočnost obrne na boljše. — Ogerske in le-vantinske marke so po istih cenah, kakor smo jih navodli zadnjič.

Drobni otrobi nespremenjeni in mlačni.

Goved. Od 12. do 18. t. m. prodali so v Trstu 465 volov in 48 krav klavne živine in sicer 44 volov iz Kranjske, 135 iz Hrvaške, 106 iz Bosne, 100 iz Dalmacije, — iz Ogerske, — iz Srbije, in 5 domačih. Plačevali so se: voli iz Kranjske po f. 44.— do 45.— voli iz Hrvaške po f. 42.— do 42.50; iz Bosne po f. 43.— do 43.50; iz Dalmacije po f. 42.— do 42.50, iz Ogerske po f. — do —, iz Srbije po f. — do — in domači po f. 45.— do 45.50; domače krave po f. 42.— do 43.— krave iz Italije po f. 42.— do 43.— in krave iz Kranjske po f. 43.— do 43.50 kvintal mrtve vage.

Seno in slama. Seno I. vrste prodajalo se je v tem tednu po f. 3.90, II vr. po f. 2.90 slama I. vr. po f. 3.20 in II vr. po f. 2.75 kvintal.

Surovo maslo, jajca in kokoši. Kranjsko surovo maslo prodajalo se je v tem tednu v partijah od 20 do 30 kg. po 92 do 94 nvč., v partijah od 30 do 50 kg. po 90 do 92 nvč., furlansko surovo maslo v part. od 20 do 30 kg. po f. 1.02 do f. 1.04 in v partijah od 30 do 50 kg. po f. 1.— do f. 1.02 kilogram. Tolminko surovo maslo I. vrsti po f. 1.06 do f. 1.08 kilogram.

Jajca na debelo po f. 3.90 do 4.40 sto komadov.

Kokoši po f. 1.— do f. 1.40 komad; piščeta po f. 1.10 do f. 1.60 par.

Krompir, navadni, na debelo po f. 3.25 do 4.— kvintal. „R. M.“

Slovenska gostilna

Podpisani vsjoja se opetovano javiti slavnemu občinstvu, da je njegova kréma

ALLE DUE PORTE

v ulici delle Acque hst. 12

vedno preskrbljena s pristnim istrskim vinom črno po 40, belo po 44 nvč. liter ter s svežim pivom iz Puntiganske pivovarne. Izborna domača kuhinja.

Cene nizke.

Priporoča se obilnemu obisku udani

Jakob Posoga.

Kranjske klobase

se prodajajo v žganjariji na vogalu ulice Torrente in ulice S. Francesco.

Krčmarjem in drugim prodajalcem daje se navadni skonto.

Ferdinand Keizlar

v Crvenem Kostelcu na Češkem

ponuja:

Oksforde za srajce I.a, dvostroke, 78 cm. široke, meter po 23 nvč.

Lanene kanafase, 78 cm. široke, m. po 29 nvč.

„ „ 90 „ „ „ 34 „

„ „ 150 „ „ „ 34 „

Damaskovo gradlo: 90 cm. široke, (komad 23 mt.) po f. 12.— **Griset**, beli I.ma, 120 cm. širok, meter po 43 nvč.

Nadalje prodaja lageno namizno perilo, platno itd. po najnižih cenah. Postrežba je najsolidnejša ter se jamči za stalno barvo. Uzorci pošiljajo se na zahtevanje franco. Blago pošilja proti povzetju in 6% skonta. 1—5

✱

Nič več kašlja!

Balzamski pectoralni prah ozdravi vsak kašelj, plućni in bronhijalni katar. Dobiva se v odlikovani lekarni **PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.** Poštne pošiljave izvršujejo neutegoma.

✱

Josip Pizzarello

mehanik

izvršuje vsakršne poprave živalnih strojev in dvokoles. Prodaja nove in rabljene živalne stroje in dvokolesa.

Via Madonna del mare šte. 4, uhod via Fontanone, vstrie 2.h. 1

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi.

priporočano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gld. po vseli lekarnah. Zahteva naj se blagovoljno to splošno priljubljeno domače sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vsprejmejo le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri statem levu“ v Pragi.

